

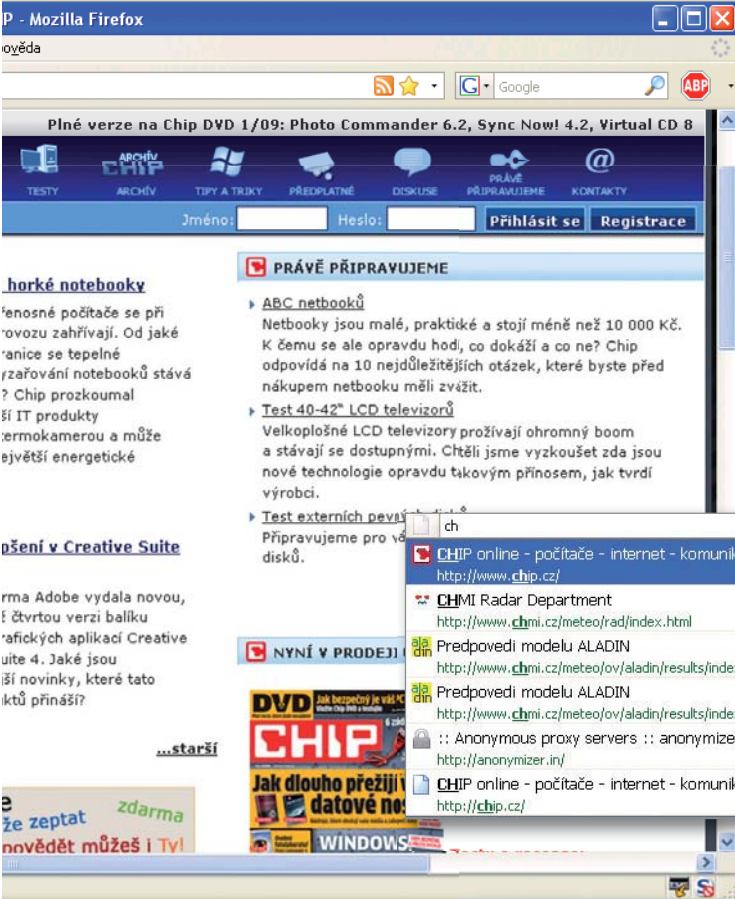
Král je mrtev, ať žije syn...

Firefox s číslem 2 byl **PŘELOMOVÝM BROWSEREM**, který v oblasti růstu podílů zasadil Internet Exploreru rozhodující ránu. Nyní odchází do důchodu. Je důvod truchlit?

PETR KRATOCHVÍL

Firefox 2 spatřil světlo světa na počátku roku 2007 a okamžitě se stal hitem – během jednoho dne si ho stáhly dva miliony uživatelů! Oblibu si získal nejen díky rychle rostoucímu počtu rozšíření, ale také svou rychlostí a bezpečností. S přibývajícím měsíci se však probouzela i konkurence a také rostl počet nespokojených uživatelů. Důvodem nebylo jen srovnání s nejnovějším Internet Explorem, či především fantastickou Operou, ale i rostoucí nároky surfařů. V kombinaci s rozsáhlou „knihovnou“ rozšíření bylo sice možné udržet Firefox „na úrovni“, problémy s pamětí a rychlostí však mohla vyřešit až nová verze. Proto není žádným překvapením, že se již první den uvedení Firefoxu 3 našlo více než osm miliónů zájemců o tuto novinku. Pravdou sice je, že mnoho uživatelů přešlo po jejím vyzkoušení zpět ke starší verzi, většinu uživatelů ale příjemně překvapila. Bod zlomu ale nastává právě nyní, kdy Mozilla oznámila, že končí s podporou verze 2. Oficiálně měl být poslední verzí Firefox 2.0.0.19, ale těsně před Vánoci se ještě objevila verze 2.0.0.20, která opravovala některé zranitelnosti. S tímto „kulatým“

Nový vzhled: Nový Firefox se od předchozí verze příliš neliší, přesto se najdou uživatelé kritizující design...

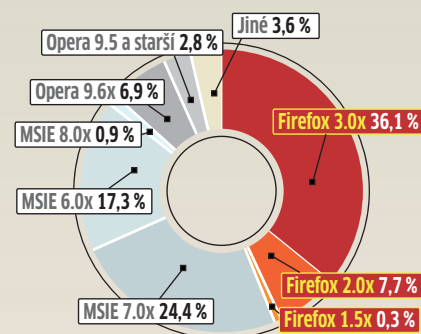
Chytrý řádek: Adresní řádek napovídá adresy a nabízí rychlou cestu k oblíbeným stránkám.

Firefox 3 v praxi

KLÁVESOVÉ ZKRATKY

- CTRL+T** Nová záložka
- CTRL+W** Zavřít aktuální záložku
- CTRL+F** Vyhledat text na stránce
- ALT+A** Najít další výskyt textu na stránce
- ALT+HOME** Přejít na domácí stránku
- CTRL+L** Přesun do řádku s adresou
- CTRL+ -** Zmenšit velikost písma na stránce
- CTRL+ +** Zvětšit velikost písma na stránce

Počet uživatelů jednotlivých verzí Firefoxu

zdroj: www.chip.cz

číslem končí i historie druhého Firefoxu a je čas přejít na verzi třetí...

Bezpečný přechod

Je zbytečné popisovat čistou instalaci Firefoxu 3, mírnou nejistotu ale mohou cítit uživatelé předchozí verze. My však můžeme uklidnit i je – přechod je opravdu zcela bezproblémovou záležitostí. Novou verzi můžete klidně nainstalovat, aniž byste odinstalovali verzi předchozí a aniž byste si museli dělat starosti o uložená data. Ano, v browseru zůstanou jak záložky, tak i nainstalovaná rozšíření nebo dokonce uložená hesla. Obzvláště nedůvěřiví uživatelé si mohou zazálohovat jak záložky (Správce záložek / Exportovat), tak i hesla. Ta lze zazálohovat buď pomocí univerzální utility MozBackup (<http://mozbackup.jasnapaka.com/>), nebo jednodušším způsobem pomocí rozšíření Password Exporter (<https://addons.mozilla.org/cs/firefox/addon/2848>). To přidá do správce hesel nový panel s možností importu a exportu hesel.

Co je nového?

Vždy, když se na trhu objeví nová verze softwaru, autoři se vždy předhánějí, kdo nabídne delší seznam superlativů. Nejinak tomu bylo i u nového Firefoxu. My vás ale nebudeme omračovat počtem vylepšení a šokovat údaji o kolik procent rychleji se načte webová aplikace využívající javascript. Spíše se zaměříme na desítky drobných vylepšení, které oceníte při každodenním surfování.

Hned v úvodu je nutné podotknout, že některá vylepšení budou již zkušeni uživatelé předchozí verze znát – vývojáři se totiž inspirovali některými populárními rozšířeními. Celá řada pochvalných reakcí se objevila i na nový vzhled browseru, běžného uživatele ale spíše zaujme to, že se vzhled aplikace mění podle prostředí – Firefox se dokáže přizpůsobit jak starým XP, tak i „průsvitné Vistě“.

Ovládání

První čeho si po spuštění všimnete, bude pravděpodobně nová položka v panelu záložek označená „Nejnavštěvovanější“. Zde budete nacházet hitparádu svých nejoblíbenějších stránek, které tak budou rychle k dispozici. Jednou z nejvíce diskutovaných novinek je i tzv. chytrý adresní panel. Na rozdíl od svého předchůdce totiž při psaní adresy nabízí i odkazy na stránky se shodným slovem kdekoliv v adrese, nebo i v názvu (zdrojem pro tuto funkci jsou jak záložky, tak i historie surfování). Výsledkem je to, že přístup k oblíbené stránce může být rychlejší z tohoto řádku přes klávesnici, než pomocí proklikávání se oblíbenými položkami myši. Pro pořádek je nutné dodat, že podobnou funkci disponují i nový Internet Explorer a Opera.

Další podstatně vylepšenou „sekcí“ je správa záložek. Leccos naznačuje změna jména ze „Správce záložek“ na „Knihovna stránek“. Ta totiž kromě klasického ukládání záložek nabízí ještě další zajímavé funkce. Při

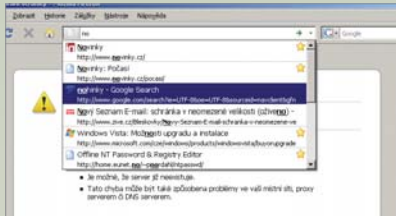
uložení stránky do záložek můžete stránku nejen označit jménem, ale také jí přidat štítek, usnadňující pozdější třídění. Spěchající uživatele potěší „rychlé přidání stránky do záložek“ – a to jedním kliknutím na hvězdičku v adresním řádku. A nepořádní uživatelé také ocení především fakt, že se stránka v Knihovně stránek objeví v sekci „nesetříděné záložky“, a zabrání tak vytváření chaotických ukládání. Samotné záložky lze třídit podle celé řady parametrů, zjišťovat naposledy přidané nebo je snadno zálohovat. Přímou z knihovny stránek lze také vyhledávat rozšíření pro ještě dokonalejší práci se záložkami. Další příjemnou drobností také je, že pokud surfujete po webu a navštívíte stránku již máte uloženou v „oblíbených“, upozorní vás na to hvězdička v adresním řádku.

Správce stahování

Ačkoliv správce stahování je jen „okrajovou funkcí“ (náročnější uživatelé využívají služeb specializovaných doplňků), došlo při vylepšování i na něj. Za nejdůležitější lze označit podporu přerušného stahování (pochoptitelně pokud je podpora i na straně serveru) a přehlednější informace o stahování (v liště browseru). Praktickou funkcí je také tlačítko „Přejít na stránku stahování“, které

INFO

Nejlepší triky pro nový Firefox

VLEZLÝ INTELIGENT

Ačkoliv je nové „chytré“ pole s adresou ve většině případů praktickým pomocníkem, některým uživatelům může jeho všetečnost spíše překážet. Někomu nevyhovuje pořadí nabízených webů, jiné uživatele otráví nabízení i špatně zadaných adres. To lze ale řešit známou klávesovou zkratkou [Shift]+[Delete], která nevhodný odkaz pošle „do věčných lovišť“.

Firefox 2.0 už

Prohlížeč

České slovníky pro 1.0.1 pravopisu od Pawell

České slovníky pro kontrolu pravopisu obsahují slovníky jak pro češtinu s diakritikou.

Aktualizováno dne 22. září 2008

200 staženo týdně
278 744 staženo celkem

[Přidat do aplikace Firefox](#)

HEZKY ČESKY

I třetí verze Firefoxu už umí kontrolovat vaši správnou češtinu. Stačí jen použít rozšíření „České slovníky pro kontrolu pravopisu“ (<https://addons.mozilla.org/cs/firefox/addon/3394>) a už se nemusíte bát překlepů ani pravopisných chyb.

ZOOM, ZOOM...

Přestože prodejům hardwaru vládou 19" LCD monitory, celá řada stránek je optimalizovaná pro rozlišení 1 024 × 768. Pokud si chcete stránku zvětšit podle svých potřeb, stiskněte klávesu CTRL a rolovacím kolečkem na myši si stránku nastavte, jak potřebujete. Mění se jak velikost textu, tak i obrázků. Browser si navíc nastavenou velikost pamatuje a příště stránku otevře ve zvolené velikosti.

Knihovna stránek

Název	Štítky	Adresa
:: OSEL.CZ ::		http://osel.cz/
Roumenův Rouming - Vtipy, srandičky, humor, zábava		http://kecy.roumen.cz/roumingJokes.php
http://cam.mikronet.cz/		http://cam.mikronet.cz/
Klub Kašpárkův hrobaček na Okounovi <?><		http://www.okoun.cz/boards/kasparkuv_hrob...

Možnosti

Vždy upozornit při pokusu o instalaci doplňku

Varovat, pokud prohlížená stránka je považována za útočnou

Varovat, pokud prohlížená stránka je považována za podvodnou

Hesla

Pamatovat si na serverech hesla

Použít hlavní heslo

Bezpečnostní upozornění

Zvolit bezpečnostní upozornění zobrazované při prohlížení stránek

Více než správce: Knihovna stránek toho umí mnohem více než její předchůdce.

Bezpečněji: Firefox by vás nyní měl ochránit i proti malwaru skrytém na webových stránkách

vo kně browseru otevře stránku, ze které byl soubor stažen.

Bezpečnost

Firefox vždy patřil mezi bezpečné prohlížeče a této linie se drží i jeho třetí verze. Kromě ochrany proti phishingu nově nabízí také ochranu proti malwaru. Ve spolupráci s Googlem je vytvářen seznam nebezpečných stránek, které se uloží na disk, a v pravidelných intervalech je aktualizován. Pokud se pokusíte navštívit stránku z tohoto seznamu, browser vás na nebezpečí upozorní. Uživatel si navíc může kliknutím zobrazit informaci, proč je stránka nebezpečná. Dalším krokem k větší bezpečnosti je seznam používaných zásuvných modulů – snadno tak můžete zjistit, zda je načten modul Adobe Acrobatu, Javy nebo Windows Media Playeru. I zde je nutné podotknout, že tuto funkci (v ještě lepším provedení) najdete i u konkurenčního Internet Exploreru 7.

Doplňky

První dobrou zprávou v oblasti doplňků je bezpochyby to, že většina oblíbených „extensions“ je k dispozici i pro třetí verzi. Ihned po instalaci si browser sám zkontroluje jejich kompatibilitu a aktuálnost, případně nabídne stažení aktuálních verzí. Další příjemné vylepšení najdete ve správě doplňků. Ty už totiž nemusíte pracně hledat na internetu, ale můžete s nimi pracovat přímo v tomto správci.

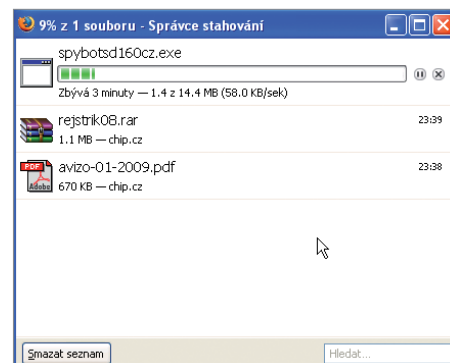
Nechcete nebo nemůžete?

Většina uživatelů považuje nový Firefox za podstatný krok vpřed, ale existuje i nemalá skupina uživatelů, která zatím z druhé verze

přecházet nechce. Důvodů je několik, nejvíce výtek ale tradičně směřuje ke vzhledu; celé řadě uživatelů se také nelíbí až příliš „chytrý“ adresní řádek. První skupina uživatelů by měla svou pozornost zaměřit na rozšíření Firefox 2 theme (<https://addons.mozilla.org/cs/firefox/addon/6898>), které změní vzhled browseru na starší verzi. Pro historiky a paleontology je k dispozici i vzhled verze 1.5 (<https://addons.mozilla.org/cs/firefox/addon/7645>). Druhá skupina uživatelů může použít rozšíření Oldbar 1.2 (<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/6227>), které adresní řádek „otupí“ na původní úroveň. Bez rozlišení to lze také udělat pomocí about:config – konkrétně změnou hodnoty u položky browser.urlbar.maxRichResults na „1“.

Potěšíme ale i uživatele, kteří na Firefox 3 doposud přejít nemohli, protože jejich operační systém není podporován (například Windows 98). Ti skončili u hlášení instalátoru požadujícího „lepší“ verzi Windows. Díky projektu kernelEx (více viz MSFN.org) si však nyní můžete FP3 vyzkoušet i na starších operačních systémech..

PETR.KRATOCHVIL@CHIP.CZ

Přehledněji: Firefox 3 nabízí lepší informace o stahovaných souborech a podporu přerušeno-ho stahování.